

**Commentariorvm, Ac Dispvationvm In Primam Partem
Sancti Thomæ Tomvs ...**

Complectens ad viginti sex Quæstiones priores, centum & septem
Disputationes in Capita diuisas

Vázquez, Gabriel

Antverpiæ, 1621

Theologiam nostram non esse vnam scientiam sentit Durandus. c. 1.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-80983](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-80983)

Conclusio est affirmans. Eam verò, & rationem, qua vtitur S. Thomas, sequenti disputatione examinabimus.

DISPUTATIO VII.

De unitate huius scientie.

Theologiam nostram non esse vnam scientiam sentit Durand. c. 1.

Verior, & magis communis opinio. c. 2.

Confirmatio præcedentis opinionis ex Caietano, & S. Thoma. c. 3.

Vera explicatio & definitio posterioris sententiae. c. 4.

Quomodo Theologia vtriusque principij naturalibus cum sit vna scientia, cap. 5.

CAPVT I.

Theologiam nostram non esse vnam scientiam sentit Durand.

Praefens controuersia non est, an Theologia sit vna simplex qualitas: hæc enim quaestio de quocunque habitu, & scientia esse potest: sed an in ratione scientie ita habeat vnam rationem specificam sciendi, ut etiam si non sit simplex qualitas, ordine tamen ad vnam specificam rationem obiecti, vna scientia dicenda sit. Nam quamvis multi censeant philosophiam, vel aliam naturalem scientiam non esse vnam simplicem qualitatem: nullus tamen negat, esse vnam scientiam secundum speciem in ratione, & modo sciendi. Deinde controuersia hæc locum habet, siue dicamus Theologiam esse vere scientiam, siue solum fidem, aut opinionem: utroque enim modo assensus conclusionum generatur per discursum. Est igitur difficultas, utrum sit vnus secundum speciem modus inferendi conclusiones: hoc enim est quaerere, utrum sit vna scientia.

Circa quaestionem sic intellectam prima sententia sit Durandi: qui in q. 4. Prologi docere videtur, Theologiam non tantum non esse vnum habitum, sed etiam non esse vnam scientiam: asserit enim, esse plures habitus de distinctis obiectis, & per distincta media. Numero autem 5. eiusdem quaestionis, ut explicet de qua Theologia loquitur, inquit, trifariam accipi, hoc est tres habitus posse dici Theologiam. Primus est fidei infusus, qui circa principia versatur: secundus, & tertius circa conclusiones Theologicas: alter est ad defendendum, alter vero ad deducendum eas ex articulis fidei. Putat enim Dur. quaest. 1. Prol. nu. 7. Theologiam accipi pro fide infusa: imo vero nu. 8. dicit magis communiter, sed non tam vere usurpari pro habitu conclusionum: sic ergo Theologiam in vniuersum, dicit esse plures scientias, non vnam. Supponit enim ex quaest. illa 4. Prol. nu. 4. cum quaeritur, an Theologia sit vna scientia, non esse quaestionem, de scientia proprie dicta: sed, ut extenditur ad fidem, opinionem, & quaecumque assensum. Sic autem intellecta opinio Durandi vera est, quatenus dicit Theologiam in vniuersum, includendo fidem infusam, & habitum conclusionum, non esse vnam scientiam. At verò præfens controuersia solum est de Theologia quatenus ponitur peculiaris facultas circa conclusiones: & hoc modo Durandus planè fatebitur esse vnam scientiam inferendi conclusiones ex præmissis, nisi quod peculiarem alium quandam habitum esse asserit ad defendenda mysteria, quæ fide infusa creduntur, quem etiam appellat peculiarem scientiam.

CAPVT II.

Verior, & magis communis opinio.

Posterior sententia est omnium Scholasticorum, quos ego legi: ex quibus, licet aliqui dicant Theologiam non esse vnam simplicem qualitatem, omnes tamen affirmant esse vnam scientiam in modo inferendi conclusiones, siue dicatur scientia proprie, siue latiori significatione. In hac sententia sunt S. Thomas, Caietanus, & recentiores Thomistæ in hoc art. Albert. in Sum. tract. 1. quaest. 3. memb. 2. & in 1. d. 1. art. 3. Henricus in Sum. art. 6. q. 3. Ægidius 2. p. Prol. q. 2. Ricardus q. 3. Qui etiam supponere videntur, aut saltem non negant, esse vnam simplicem qualitatem. Cum his conveniunt Marfil. q. 2. Prol. art. 4. Okam q. 3. principali, quaestiuicula annexa, quæ ordine est octaua, additis etiam solutionibus argumentorum, Gre. q. 3. præsertim a. 3. qui asserunt non esse vnam simplicem qualitatem, esse tamen vnam scientiam Gabriel vero q. 8. Prol. solum docet Theologiam esse plures habitus, si includamus fidem acquisitam: intelligit autem circa articulos fidei, qui assumuntur, ut principia in hac scientia, & habitus acquisitos tam circa propositiones, quam circa consequentias. Sed an sit vna scientia sicut Geometria, vel philosophia non definit. Ceterum non omnes citati Doctores hanc sententiam eodem modo confirmant.

CAPVT III.

Confirmatio præcedentis opinionis, ex Caiet. & S. Thoma.

Sanctus Thomas ea ratione probat, Theologiam esse vnam scientiam: quia omnia, quæ in sacra scriptura, & in sacra doctrina tractantur, subeunt eandem rationem formalem diuine revelationis: vnitas autem scientiæ, non ex unitate obiecti materialis, sed formalis, desumitur. Quocirca si aliqua scientia plura obiecta materialia sub eadem ratione formali consideret, erit vna, & eadem. Sic etiam de unitate potentie docet S. Thomas: adducit verò exemplum visus: qui quamvis versetur circa varias res, puta circa hominē, & equū, ideo est vna facultas videndi: quia illæ omnes conveniunt in vnam rationem obiecti formalis visus, scilicet colorati. Ratio hæc si rectè explicetur optima est: eam tamen Caietanus, & recentiores Thomistæ, mea quidem sententia, alio modo, quàm S. Thomas, intellexerunt.

Caietanus igitur in hunc art. notat, duplicem esse rationem obiecti: alia est, inquit, ratio quæ, nimirum ipsa entitas rei, quæ est causa passionum eiusdem, & assumitur, ut medium in demonstratione; sicut entitas in metaphysica, quantitas in mathematica, &c. Alia vero est ratio sub qua, nimirum abstractio, seu immaterialitas obiecti: veluti abstractio à materia sensibili, & intelligibili in metaphysica, à materia sensibili tantum in mathematica, &c. Et hæc dicitur ratio formalis obiecti, non ut res, sed ut obiectum est. Priori constituitur obiectum in genere rei, posteriori vero in genere scibili: sicut obiectum visus, scilicet color, est sub duobus generibus, & in genere passibilis qualitatibus, cuius species sunt odor, sapor, color, & sonus; & in genere scibili, cuius species sunt visibile, audibile, &c. Atque harum differentiarum non sunt reales in ipsis obiectis: sed denominationes

Theologia in modo inferendi est vna scientia. S. Thom. Caiet. Thomist. Albert. Henric. Ægid. Ricard. Marfil. Okam.

Greg. Gabriel.

S. Thomas Ratio S. Thoma. Vnus scientiæ ex obiecto materiali sumenda est.

4.

Caietanus Explicatio prædictæ rationis ex Caiet. & Thomistis. Ratio quæ ex sub qua obiecti sumitur.